

Tienden og da navnlig altsaa Præstetienden, hvorom her er Spørgsmaal, skal gaae over til at oppebæres af Statskassen, og at derimod Præsterne sættes paa fast Lønning, ogsaa maa ønske denne Lov; thi det er umuligt, at denne Reform kan skee, uden at det gjøres til ligefrem Pligt for de Autoriteter, der skulle oppebære Tienden paa Statens Vegne, at føre en correct og ubivlsom Liste over, hvad de skulle oppebære og eventualiter inddrive under Udpantningstvang". Jeg antager, at det er et Moment, udtalt af en Mand, der staaer med temmelig Indflydelse, hvad enten han nu har talt som Landstingsmand eller som Minister. Med Hensyn til, om Oppebørserne skulle skee enten efter den 6te eller den 9de Afstemningspost, maa jeg tilstaae, at intet af disse Forslag tilfredsstiller mig, men at jeg dog vil stemme for det under Nr. 6. Jeg troer, at begge lide af nogen Brøst eller Mangel, thi jeg veed ikke, hvorledes der skal forholdes ved de Udpantninger for Restancer, som saa ofte ville finde Sted. Hvad Selvbetjendte angaaer, kan Tienden jo indbetales tilligemed det Dvrigt i Almuen, og hvad Fæstegodsset angaaer, vil jeg slutte mig til, hvad den høitærede Minister udtalte, at de bedst kunne indbetales paa Godscontoiret, Noget, som i Almindelighed har fundet Sted ogsaa for Præstetiendens Vedkommende.

Borgen: Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 1, om at Tienden eller Udbyttet deraf skulle indflyde i Statskassen, forekommer det mig, at den ærede Ordfører fremstillede Forholdet saaledes, som om det naar det indkom i Statskassen, faldt ligesom i et bundløst Svælg, eller ibetmindste blev saaledes sammenført med andre Midler, at det var aldeles umuligt at skjæln dem deraf. Det troer jeg ikke er rigtigt, naar jeg seer hen til den Indretning og Ordning, som følges ved Affattelsen saavel af Finantsloven som af Statsregnskabet, hvor enhver Indtægt anføres efter sin Kilde. Jeg og mine Medforslagsstillere have anseet det som en Selsølg, at disse Midler ville blive opførte paa Finantsloven under en særskilt Post, saaledes at man altid havde en Oversigt over, hvad der kom ind, ac-

curat paa samme Maade, som nu er Tilfældet med Bispetienden, og at der da paa en anden Post paa Udgiftsiden vilde blive opført, hvad der medgik til Geistlighedens Lønning. Man vilde da let ved en Sammenligning af disse Poster kunne udfinde, hvor meget der blev tilovers, saa at der virkelig vilde kunne siges, at der var et Overskud fra den egentlige Anvendelse. Jeg vilde forresten ikke have Noget imod, at der til det Forslag, jeg har været med at stille, blev gjort en Tilføttelse, som gik ud paa, f. Ex. at Geistlighedens Lønning forlods eller fortrinnsvis skulle være at udrede deraf eller noget lignende, men jeg antager, at det vil være ufornødent for at bevare en Oversigt over de Midler, der komme ind, og deres nærmeste Anvendelse.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet: Jeg troer dog, at det vilde falde den ærede Landstingsmand vanskeligt at sige, hvad Overskuddet er af Bispetienden. Hvis han vil forsøge derpaa, vil det først dukke op for ham, hvor vanskeligt det er. At han troer, at det er saa let, viser, at han ikke har gjort Forsøg paa at opgjøre det. Der er nemlig en heel Deel Poster, om hvilke det er meget tvivlsomt, om de skulle henføres til Bispetienderne eller til Statskassen i Almindelighed. Hvad den ærede Landstingsmand iøvrigt har anført imod mine Bemærkninger, finder jeg mig ikke foranlediget til hertilgæere at gaae ind paa. Efter mit Skøn gik han ikke egentlig ind paa nogen Gjendrivelse af mine Bemærkninger.

Her er blevet anført idag nogle Ord, som ere yttrede af min høitagede Collega ved en anden Sags Behandling. Det forekommer mig, uagtet jeg nu først hørte Ordene, at de tydeligt nok ere i Overensstemmelse med mine Udtalelser. Min høitagede Collega sagde, at de, der ønskede at gaae den Vej, maatte stemme for Loven, men derfor sagde han paa ingen Maade, at det skulde være hans eller Regjeringsens Agt at gaae den Vej. Det er to forskjellige Ting. Den ærede Landstingsmand (Milling), der anførte disse Ord, blev vist flaaet ved at læse dem op, thi der var ikke Noget at faae ud af dem.